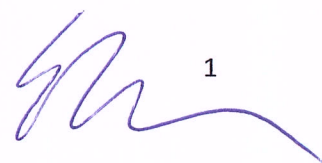

prof. ATH w Bielsku-Białej

Opinia recenzenta dotycząca pracy doktorskiej mgr Piotra Kwaśnego, sporządzona w związku z Jego przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki plastyczne, w dyscyplinie sztuki piękne, wszczętym przez Radę Wydziału Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi.

Pan mgr Piotr Kwaśny urodził się w 1977 roku w Bielsku-Białej. Studiował w Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi. Tam też w 2002 roku uzyskał dyplom z wyróżnieniem na Wydziale Tkaniny i Ubioru. Od czasu zakończenia studiów zajmuje się malarstwem i grafiką, regularnie wystawiając swoje prace. Dotychczas uczestniczył w ponad 30 wystawach zbiorowych i zrealizował 7 wystaw indywidualnych, w tym jedną zagraniczną. Jego praca jest prezentowana w Muzeum Okręgowym w Bielsku-Białej. W 2003 roku ukończył kurs pedagogiczny w ASP w Poznaniu. Aktualnie zatrudniony jest jako nauczyciel przedmiotów artystycznych w Liceum Plastycznym w Bielsku-Białej.

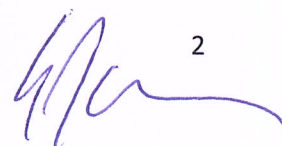
Zasadniczą część pracy doktorskiej mgr Piotra Kwaśnego stanowi zestaw 14 prac malarskich, wykonanych głównie akrylem na płótnie. Autor określa je mianem pejzaży. Lecz nie jest to typowe ujęcie krajobrazu, konterfektu natury z renesansowym podejściem malarza do zagadnienia przestrzeni wynikającej ze znajomości zasad perspektyw- zbieżnej i powietrznej. Językiem malarskiej abstrakcji obrazuje On niejako pejzaż „wewnętrzny” -indywidualną kalkę nawarstwień wielorakich aluzji przestrzeni. Należy nadmienić, iż przestrzeń w historii malarstwa przejawiała się wcześniej w dziełach na różne sposoby. W Paleolicie np. poprzez skrzyżowane nogi bizona, z których jedna wydawała się być bliżej, a druga dalej. W Egipcie starożytnym przedstawiano ją w kulisowych ujęciach multiplikowanych zwierząt. Głębię przestrzeni duchowej- nieskończonej wyrażają do dziś pisane ikony. Niejako konglomerat myślenia o przestrzeni w obrazie stanowi sztuka współczesna, z jednej strony kontestująca akademickie normy, z drugiej zaś wykorzystująca je w nowy i twórczy sposób. Piotr Kwaśny posiada wiedzę i świadomość tego „co było” i konsekwentnie tworzy pejzaże abstrakcyjne, w których widoczne są aluzje do wielorakich możliwości widzenia, rozumienia i odczuwania przestrzeni. Analizując kolejne przykłady Jego malarskich poszukiwań przestrzeni można również szukać rodzącej się syntezy stylistycznej, charakteryzującej osobowość twórczą Autora. Piotr Kwaśny ikonografię indywidualnego widzenia przestrzeni realizuje w dwóch aspektach: logiczno – analitycznym (co potwierdzają Jego przemyślenia teoretyczne, stanowiące część literaturową pracy doktorskiej) oraz wrazeniowo – lirycznym. Owa logika konstrukcji wynika ze świadomego stosowania form linearno – geometrycznych, harmonijnie organizujących płaszczyznę obrazu jako podziały horyzontalno – wertykalne, rytmiczne i diagonalne, jak również rozmieszczanie dominant i akcentów, które sugerują relacje przestrzenne. Logika budowania przestrzeni w Jego

1

obrazach łączy aluzje perspektywy euklidesowej, zbieżnej, powietrznej i barwnej, postrzeganej od dołu do góry, określającej plany przestrzeni z widzeniem frontальnym, całościowym, odzwierciedlającym przestrzeń poprzez relacje kolorystyczne. Poetyka i subtelność emocji Autora ma swe ikonograficzne przedstawienie głównie w tonacjach barwnych, gradacjach natężeń walorowo - linearnych, jak również materii obrazowej i strukturalnej. Pejzaż IV, prezentowany jako pierwszy w zestawie prac części praktycznej pracy doktorskiej jest przykładem indywidualnego podejścia do kwestii dominandy kompozycyjnej, występującej jako forma symetryczna w obrazie, dynamizowanej przez linearne podziały diagonalne. Przestrzeń w obrazie tym subtelnie podkreśla gradacja walorów monochromatycznych, przywodząca na myśl zamglone światło, wynikające z harmonizowania barw złamanych. Bezpretensjonalność motywu jest w tym przypadku podkreślona materią faktury, wzbogaconej strukturą piasku zmieszanego z farbą akrylową. Symetria, synteza i geometryzacja ma wydzźwięk indywidualny, określany duktem pędzla. Z kolei niewielkich rozmiarów „Pejzaż IX” stanowi trafną korelację płaszczyzn tła z ich wyrazistą fakturalnością gruzłowej bieli i rysunkiem linii, dynamizujących oraz sugerujących przestrzeń perspektywy wykreślnej. Zderzenie linii krawędziowych płaszczyzn, powstałych w wyniku kadrowania układu z rysunkiem prostych równoległych i przecinających się w domyśle, daje w konsekwencji szczególnie „dźwięczny” dynamizm kompozycji. Linie konstrukcyjne, a jednocześnie kolorowe, w tym przypadku wyznaczają wewnętrzną energię obrazu. Warto zaznaczyć, że Autor umiejętnie wykorzystuje niedomalowania i przemalowania płótna, co indywidualizuje charakter pozostawionego śladu pędzla w zderzeniu z pozornie przypadkową geometryzacją całości. Pejzaż IX w moim przekonaniu stanowi kwintesencję logiki i wrażliwości. W kolejnych pejzażach cyklu występuje podobne przenikanie geometryzujących, tworzonych odręcznie, traktowanych laserunkowo płaszczyzn. Najczęściej pastelowe tonacje kolorystyczne akcentowane są wyrazistymi kontrapunktami dynamizującymi przestrzeń. Są one mocniejsze w walorach, zbliżone kształtem do form prostokątnych czy kwadratowych, czasami fragmentów prostych lub prostych kadrowanych, wtapiających się w nawarstwiane w niektórych polach materię graficzną, tworzone najczęściej ołówkiem. Liryka, lapidarność i swoiste przypadkowe „non finito” wywołuje tu analogie z dziełami Stanisława Fijałkowskiego, a nawet dalekowschodnim malarstwem akwarelowym. Zresztą i inne „cytaty” np. z polskiego kapizmu widoczne są w pejzażach XV, XVI i XVII. Właśnie te trzy prace mogą wydawać się nieco odmienne stylistycznie od całości zestawu.

W części teoretycznej pracy Autor zajmuje się zagadnieniem przestrzeni odnosząc rozważania estetyczno-filozoficzne do własnej twórczości i udowadniając tym samym, iż na tym etapie jest artystą mającym wystarczający zasób wiedzy do dalszego rozwoju. Pisze on: „Praca teoretyczna jest zapisem inspiracji i analizą kompozycji malarskich. Opis działań powstawał równoległe z pracą twórczą, co gwarantowało mi notowanie refleksji na bieżąco. Pojawiło się w opisie kilka charakterystycznych wątków odnoszących się do tematu mojej pracy. Za szczególnie interesujące uważam zastosowanie w kontekście mojej twórczości zjawiska aleatoryzmu, które zostało zapożyczony z obszaru muzyki Witolda Lutosławskiego. Po przeanalizowaniu jego charakteru, wprowadziłem to zjawisko do opisu kształtowania

moich form malarskich. (...) Sądzę, że „oswajanie” przypadku i znalezienie do tego zagadnienia już istniejącego odpowiednika w muzyce daje poczucie podążania w podobnym kierunku, ale przy użyciu innych narzędzi i środków. Przestrzenie kompozycji muzycznej i wizualnej, choć różne od siebie są w stanie w swoisty sposób wyrazić te same zjawiska związane z kształtowaniem form”. Kontynuując ten wątek można zauważyć, iż: „Posługując się zmysłem wzroku, widzimy kształty i kolory, które wyłaniają się nam poprzez światło. Energia światła stanowi fenomen w postaci fal elektromagnetycznych i fotonów. Dźwięki to fale sprężyste, słyszalne jako infradźwięki, ultradźwięki i hiperdźwięki, docierające do naszego mózgu przez 100 tysięcy neuronów. Sztuki wizualne i muzyka stanowią dwie zasadnicze dyscypliny artystyczne. Abstrakcyjny język wypowiedzi twórczej dotyczy w muzyce harmonii dźwiękowych, w plastyce zaś kompozycji wizualnych. Pozawerbalnie wyraża on wewnątrz piękno człowieka oraz jego wrażenia dotyczące otaczającej rzeczywistości. Pomimo różnic można stale szukać analogii pomiędzy „światem” dźwięków i barw. W malarstwie dźwięczność kolorów osiąga się poprzez właściwe zestawienia tonów barwnych, walorowo-monochromatycznych i ekspresyjno-dopełniających, eksponujących energię światła.” (E. Zawada, Wydawnictwo LIBRON, Al. Daszyńskiego 21/13). Inne rozdziały swoich rozważań o przestrzeni Autor poświęcił zagadnieniom filozoficznym. Powołując się na klasyków: Demokryta, Platona, Arystotelesa, Newtona czy Kanta przedstawił lapidarnie ich teorie dotyczące postrzegania i rozumienia tej kwestii. Pisze również o teorii względności Einsteina związanej z czasoprzestrzenią i jej relatywistycznym pojmowaniem. Dalej wymienia ponadto rodzaje przestrzeni: duchową, kulturową, społeczną, publiczną i doświadczoną, które dotyczą: „różnych obszarów działalności i bytu człowieka”. W rozdziale trzecim Piotr Kwaśny przedstawił inspiracje własne malarstwem abstrakcyjnym XX wieku, mające znaczący wpływ na jego dotychczasową twórczość.

KONKLUZJA

Biorąc pod uwagę dotychczasowy, znaczący dorobek wystawienniczy, a przede wszystkim zestaw prac malarskich, spójnych stylistycznie i związanych z tematem pracy doktorskiej autorstwa mgr Piotra Kwaśnego, zatytułowanej „Impresje przestrzenne. Zagadnienie kształtowania przestrzeni w obrazie w oparciu o zastosowanie różnorodnych środków i materiałów”, w moim przekonaniu stanowiących autorską wartość, pogłębioną refleksją filozoficzno-estetyczną, stwierdzam, iż spełnia On wymogi proceduralne i merytoryczne uprawniające go do otrzymania stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, dyscyplinie sztuki piękne, zgodnie z Ustawą z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

